

Concurrentiekracht biologisch varkensvlees

Robert Hoste, Econoom varkensproductie

Netwerk Biovarkenshouders, Wageningen, 4 maart 2010

Conclusies

1. Nederland heeft internationaal vrij gunstige kostprijs
2. Grote verschillen in kostprijs tussen bedrijven
3. Kostprijsbeheersing belangrijk voor de toekomst

Agenda

1. Sectorschets per land
2. *Henk Gerbers: buitenlandse afzetmarkt*
3. Productiekostenvergelijking internationaal
4. Verschillen in productiekosten

Sectorschets Nederland

- 75.000 slachtvarkens
- Circa 60 bio-varkensbedrijven
- Gem. 100 zeugen op bedrijven met zeugen
- Vaak gesloten
- gespecialiseerd varkens, huisvesting EU+
- Productieniveau: betrekkelijk hoog (variatie)
- Aankoop mengvoer (soms deel eigen teelt)
- Verwerker is ketenregisseur, marktafstemming (volume, prijs)

Sectorschets Denemarken

- 95.000 slachtvarkens
- Circa 70 full-time bio-varkensbedrijven
- 16 bedrijven > 200 zeugen, produceren 80% van de biggen
- Gem. 160 zeugen, gesloten
- Huisvesting zeugen 'outdoor'
- Gespecialiseerde varkensbedrijven, eigen grondstoffenteelt
- Aankoop mengvoer, met deels eigen grondstoffen
- Georganiseerde productieketen
- Varkensprijs gekoppeld aan conventionele markt.

Sectorschets Duitsland

- 250.000 slachtvarkens
- Totaal 400?? bio-varkensbedrijven, grote variatie in omvang
- Kleinschalig (40-50 zeugen) veelal gesloten.
- Gemengd
- Huisvestingseisen op EU-norm
- Inefficiënte bedrijven (oude stallen, veel arbeid)
- Geen weideuitloop voor dragende zeugen
- Deels georganiseerd in 'Verbände' (producentenorganisaties)
 - Bioland, Naturland, BioPark, Demeter
- Vleesindustrie gefragmenteerd, enkele grote spelers.

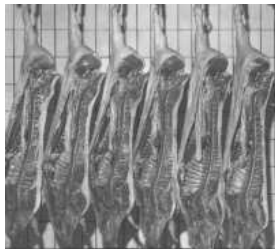
Sectorschets Verenigd Koninkrijk

- 71.000 slachtvarkens
- 25 (?) professionele bedrijven
- Gemiddeld 100 zeugen; enkele grote (10 > 200 zgn.)
- Veelal gesloten, gemengd
- Gebruik oude rassen (Saddleback, Tamworth, Gloucester Old Spot)
- Volledig 'outdoor'
- Voer: duur en veel import nodig
- Hoge kostprijs
- Keten: Supermarktorganisaties zijn meestal regisseur

Henk Gerbers:

De invloed van de
(buitenlandse) afzetmarkt op uw
marktprijs

Concurrentievergelijking:
productiekosten

Kostprijsvergelijking: methode en data

- **Integrale kostprijs**
 - Voer, arbeid, kapitaal volledig berekend tegen marktwaarde
- **Uitgaande van een nieuwe stal**
 - Moeilijk voor gemengde bedrijven en bedrijven die afbouwen
- **Data moeilijk te krijgen en te vergelijken**
- **Vergelijking is daarom uitsluitend ter oriëntering**
- **Jaar 2005/06**
 - Bio-InterPIG opgezet voor actuelere data

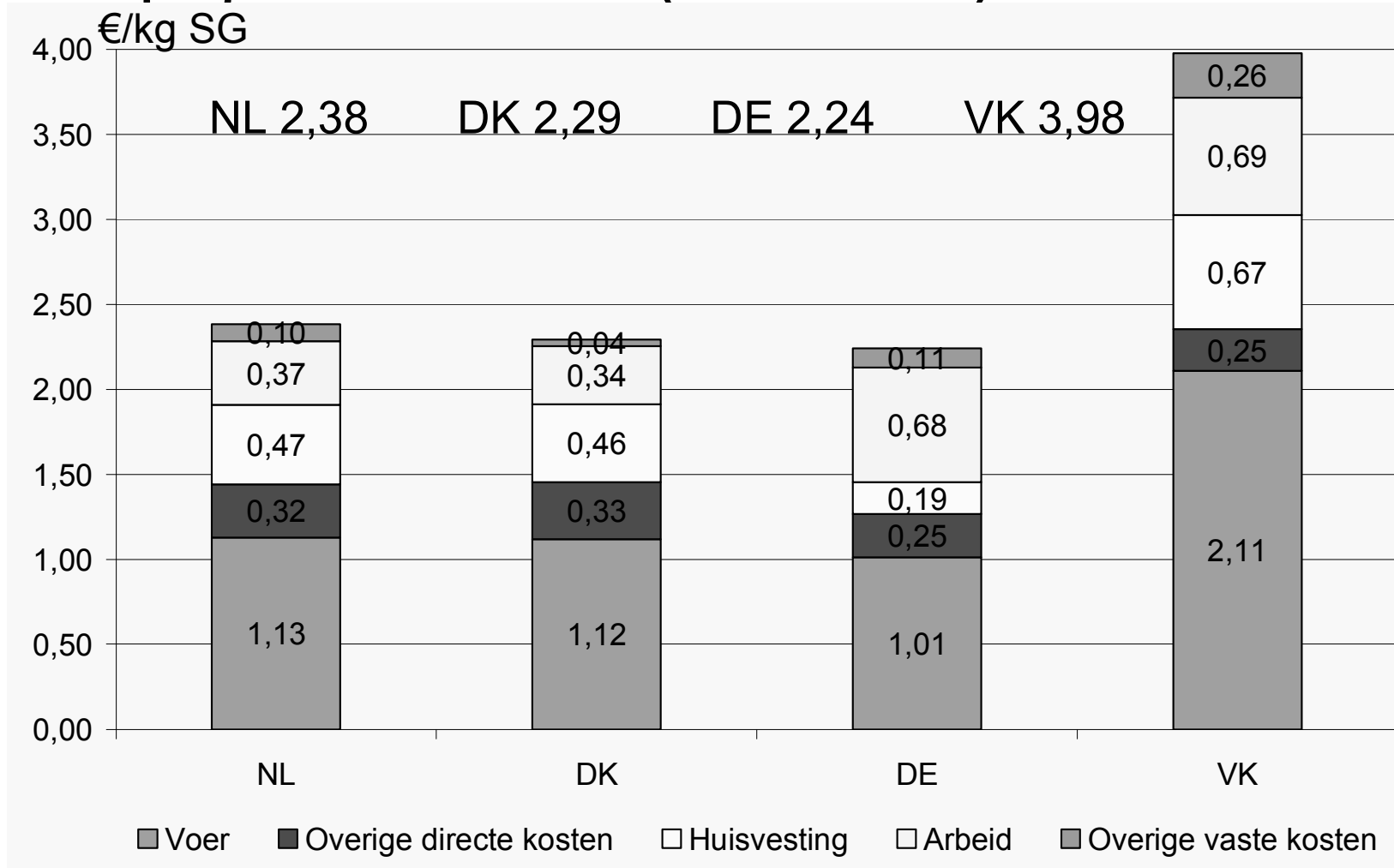
Vergelijking enkele data (over 2006)

	NL	DK	DE	VK
Productiviteit	++	++	--	-
Biggenproductie	20.0	19.3	15.8	17.1
Voerprijs	+/0	+	++	--
Arbeidsinzet	+	++	--	-
Huisvesting (€ct)	0.47	0.46	0.19	0.67
Slachtgewicht (kg)	90*	80	98	74
Bedrijfsvoerconv.	3.17	3.45	3.69	3.70

→ + = positief / efficiënt / gunstig voor kostprijs; *2008: 92; 2009: 94

Bron: Oosterkamp et al., 2009

Kostprijs in 2005/06 (indicatief)

→ nb voor VK va 2008 een koersdaling pond

Bron: Oosterkamp et al., 2009

Voordeel eigen inputs bij prijsschommelingen

Aangepaste kostprijsberekening

- Uitgaven betaald (direkte kosten, aflossing, rente, vreemde arbeid)
- Eigen arbeid beperkt beloond (€ 12/uur)
- Prijs eigen voergrondstoffen € -10/100kg

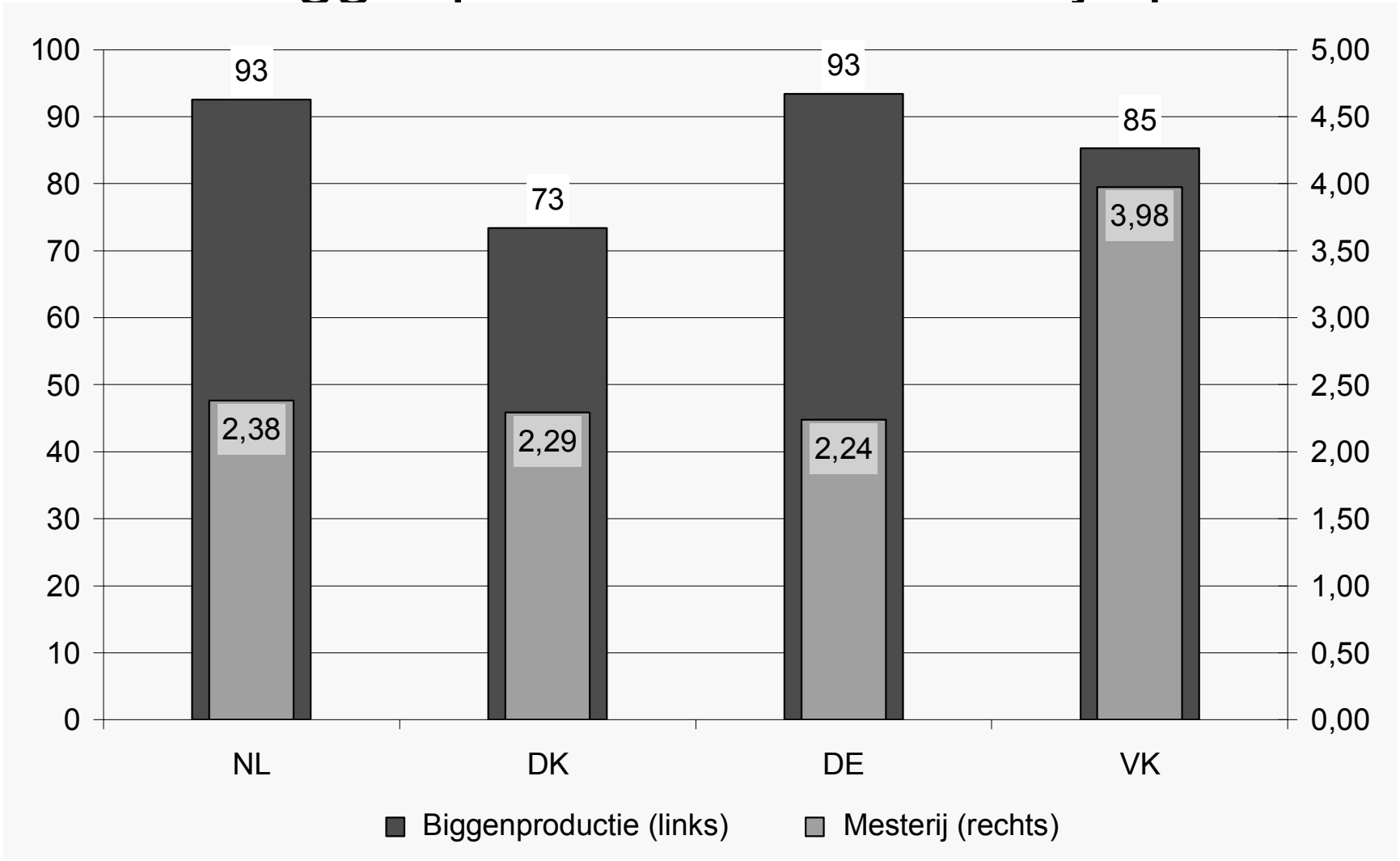
Kosteneffekt:

NL -0,30 DK -0,30 DE -0,46 VK -0,49

➔ Conclusie: Nederland en Denemarken meer prijsgevoelig.

Bron: Oosterkamp et al., 2009

Kosten Biggenproductie en mesterij apart

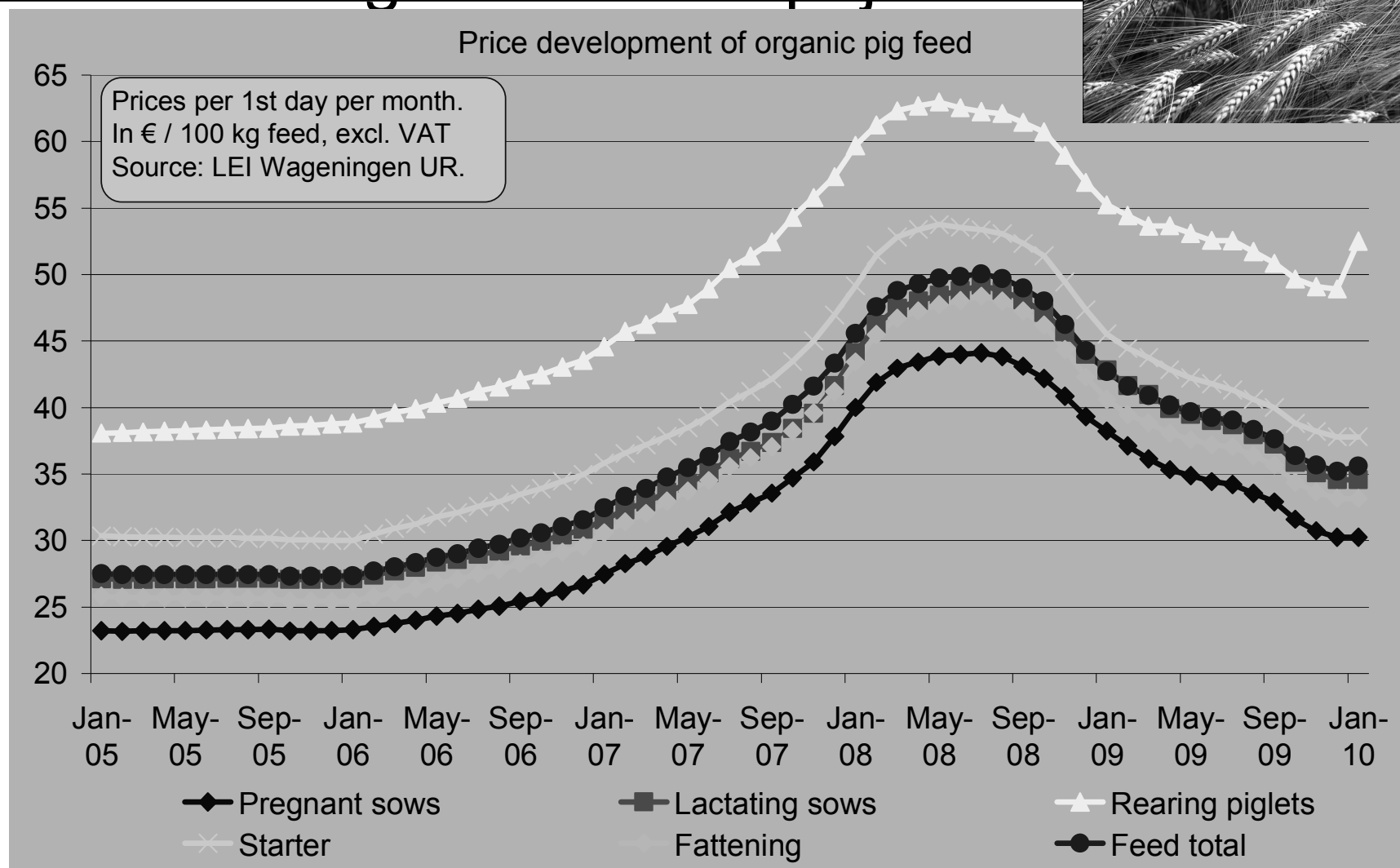

Bron: Oosterkamp et al., 2009

Oorzaken van kostenverschillen

- Bedrijfsomvang
- Bigproductie (vakmanschap)
- Arbeidsinzet en leeftijd van de stallen
- Uitloop
- Voerverbruik
- Voerprijs
- Slachtgewicht

Ontwikkeling van de voerprijs

Kostprijseffect verschilt tussen landen

Voerprijs in NL steeg **83%** tussen januari 2006 en juli 2008
(en sindsdien -30%).

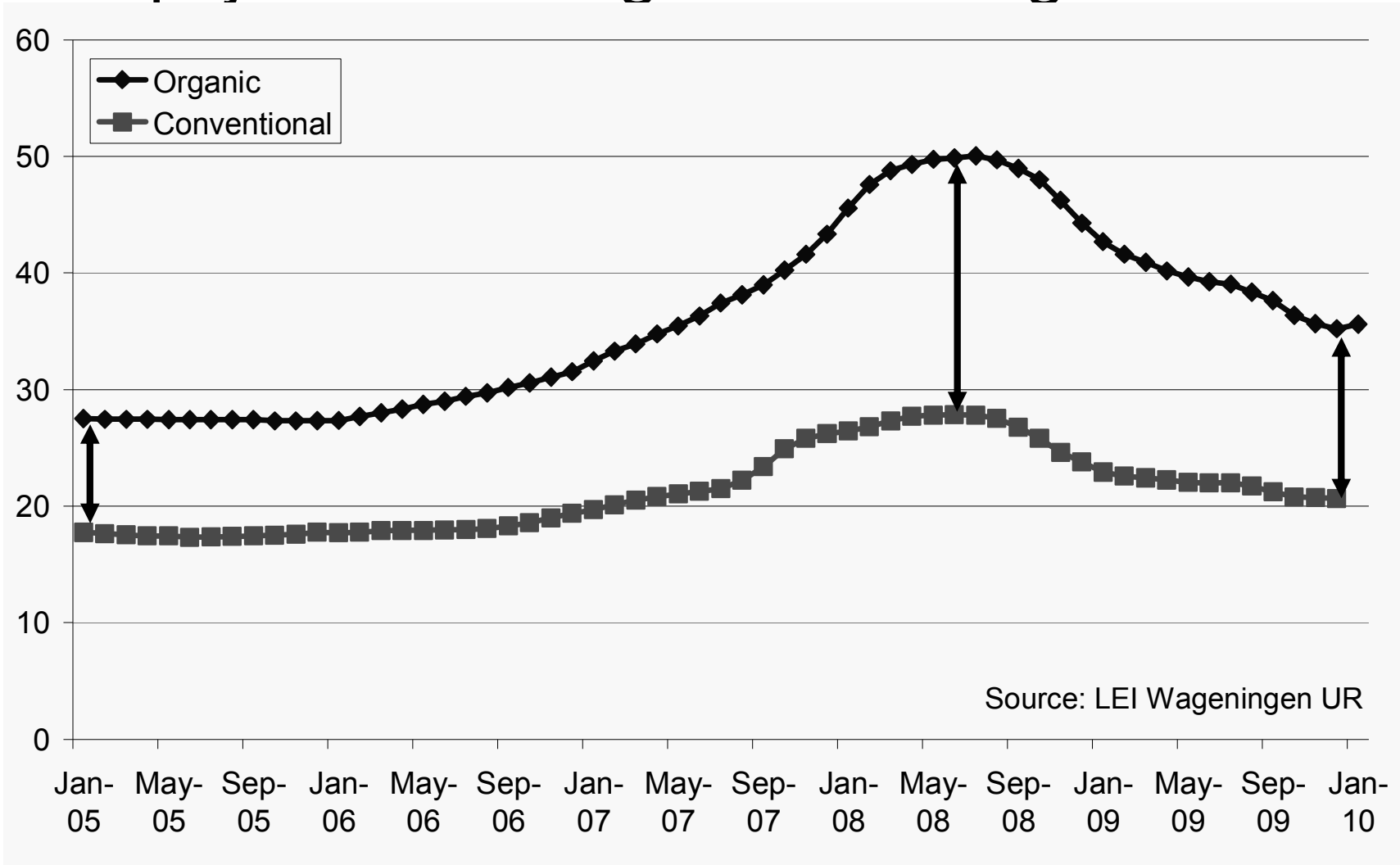
Tabel: Effect bij gelijke voerprijsontwikkeling (in €/100kg)

Effect	NL	DK	DE	VK
€/Kg SG	0,94	1,02	1,09	1,09

➔ Conclusie: Kostprijseffect van voerprijschommelingen in NL iets kleiner dan in de andere landen. DK gemiddeld.
Oorzaak: VOERCONVERSIE.

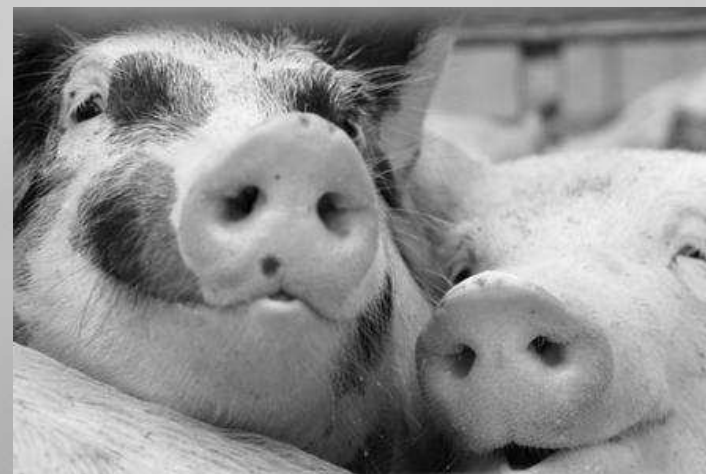
Voerprijsontwikkeling Bio en Gangbaar

Conclusies kostprijsvergelijking

1. Data moeilijk verkrijgbaar en vergelijkbaar, voorzichtig!
2. Landen zijn verschillend
 - NL gunstige productiecijfers, maar hoge vaste kosten. Daarom weinig flexibiliteit bij lage prijzen. Rustige marktontwikkeling nodig. Voor NL is van belang om in internationaal verband niet verder terrein te verliezen in kostprijspositie.
 - DE lagere kostprijs door verouderde huisvesting; zulke bedrijven zullen op termijn stoppen.
 - DK en VK hebben voordeel door outdoor-houderij.
 - VK voerprijs ongunstig
3. Gunstige bedrijfsvoerconversie geeft enig voordeel bij hoge voerprijzen, maar geen voorsprong.

Verschillen in productiekosten

Spreiding in kengetallen - zeugen

	min	max	gem	top33%
■ Aantal zeugen	80	280	146	236
■ Worpindex	2,07	2,18	2,12	2,11
■ Grootgebracht	18,1	23,4	19,9	18,7
■ EW/zeug	1131	1694	1538	1659
■ Voerprijs zgnvoer ex.btw	38,5	44,5	41,9	42,0
■ Gezondheidskosten	18	149	72	86
■ Aflevergewicht	10	47	30	31
■ Kostprijs big 25kg LBF	103	153	114	104

Kosteneffectiviteit kengetallen - zeugen

■ Grootgebracht	+ 1	+ 50 (<i>schatting</i>)
■ EW/zeug	- 100	+ 42
■ Voerprijs zgnvoer	-1	+ 15
■ Gezondheidskosten	-1	+ 1 ?

In Euro/zeug/jaar – indicatief!

Spreiding in kengetallen - vleesvarkens

	min	max	gem	top33%
■ Aantal vleesvarkens	450	1600	885	1340
■ EW-conversie (gecorr.)	2,99	3,47	3,28	3,20
■ Daggroei (gecorr.)	570	731	682	717
■ Voerprijs totaal ex.btw	33,2	42,6	38,6	35,4
■ Uitval (%)	2,4	6,6	5,2	1,4
■ Gezondh.kosten/gavlv	0,9	10,0	4,1	4,6
■ Kostprijs /kg SG LBF	2,74	3,95	3,30	2,80

Kosteneffectiviteit kengetallen - vleesvarkens

■ EW-conversie (gecorr.)	- 0,1	+ 9
■ Daggroei (gecorr.)	+ 10	+ 7
■ Voerprijs totaal	- 1	+ 8
■ Uitval (%)	- 1%	+ 5
■ Gezondh.kosten/gavlv	- 1	+ 1 ?

In Euro/gavlv/jaar – indicatief!

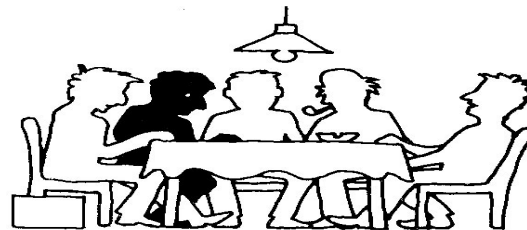
Inkomenseffect

- Bedrijf 700 vleesvarkens
stel: 5 cent lagere kostprijs
dan: € 9.345 meer inkomen per jaar

De moeite waard!

Meedoen!

- Landenvergelijking is zinvol ivm de concurrentiekracht.
- Bedrijfsvergelijking is zinvol voor de varkenshouder
- Dus: doet u mee!

Dank voor uw aandacht

© Wageningen UR

